

Advies NIZU voor de coalitievorming.

Onderwerp: Informele zorg als volwaardige partner in de sociale basisinfrastructuur.

Van:

Kerngroep Netwerk Informele Zorg Utrecht (NIZU).

Contactpersonen: Alex van Pelt en Julia Muller namens het NIZU.

E: alex.van.pelt@presentutrecht.nl , julia.muller@nizu.nl

Datum: 16 april 2026

Geachte gesprekvoerders coalitievorming en raadsleden,

De gemeenteraadsverkiezingen 2026 zijn achter de rug en heeft een nieuwe samenstelling van de raad opgeleverd. De volgende stap is de coalitievorming. Als Netwerk Informele Zorg Utrecht (NIZU) zien wij met belangstelling uit naar de concrete invulling van de Sociale Visie Utrecht 2040 en de WMO-beleidsnota 2024-2034 in het coalitieakkoord. In deze brief geven we onze visie op de sociale basisinfrastructuur weer en geven we drie aanbevelingen aan de coalitie.

Visie op de sociale basisinfrastructuur

Een sterke sociale basisinfrastructuur is onmisbaar, omdat maatschappelijke vraagstukken pas echt zichtbaar én oplosbaar worden in de wijk, dicht bij het dagelijks leven van inwoners. In die infrastructuur worden problemen vaak al in een vroeg stadium gesignaleerd, lang voordat mensen in formele zorg- of veiligheidssystemen terechtkomen. De kracht ervan zit in een brede blik op het leven van bewoners, omdat uitdagingen zoals armoede, eenzaamheid of onveiligheid vrijwel nooit één oorzaak hebben. Deze infrastructuur werkt relationeel: vertrouwen groeit niet door formulieren, maar door nabijheid, continuïteit en een herkenbaar aanspreekpunt in de buurt. Op die manier kunnen kleine, tijdelijke interventies escalatie voorkomen en worden later dure zorg- of veiligheidsmaatregelen vaak overbodig.

Buurthuizen, jongerenwerk, opbouwwerk en buurtgerichte ondersteuning vormen samen een stevig fundament waar ontmoeting, ontwikkeling en wederzijds begrip ontstaan. Zonder deze sociale basisinfrastructuur groeit de afstand tussen groepen inwoners en verschuift samenleven al snel naar 'ieder voor zich'. Daarom vraagt een hoogwaardige infrastructuur om stabiele, structurele investeringen in plaats van projectmatige financiering die van golfslag naar golfslag beweegt. Professionals binnen deze basis kunnen pas echt effectief zijn wanneer zij tijd en

ruimte krijgen om gebiedsgericht en integraal samen te werken met scholen, huisartsen, woningcorporaties, sportverenigingen en bewoners.

Investeren in een sterke sociale basisinfrastructuur is daarmee geen luxe, maar een noodzakelijke voorwaarde voor leefbare wijken, veerkrachtige gemeenschappen en duurzaam lokaal beleid.

Informele zorg – de vrijwillige inzet van en voor Utrechtse inwoners – is een onmisbare pijler voor een inclusieve, veerkrachtige en gezonde stad. Graag geven wij u drie concrete aanbevelingen mee voor het coalitieakkoord.

1. Investeer structureel in informele zorg

De WMO-beleidsnota toont een stijgend tekort. Tegelijkertijd kampt de formele zorg met ernstige arbeidsmarktkrapte. De vraag naar hulp neemt toe. De beweging naar voren – waarbij meer hulpvragen bij vrijwilligersorganisaties en buurtinitiatieven terechtkomen – is essentieel om deze opgave het hoofd te bieden. Deze verschuiving slaagt echter alleen als de sociale basis structureel wordt versterkt.

Vrijwilligersorganisaties werven, koppelen, begeleiden en trainen vrijwilligers, coördineren hun inzet en bewaken de grenzen van wat vrijwilligers kunnen en willen doen. De huidige financiering is echter niet berekend op de groei in aantallen vrijwilligers, noch op de veranderde rol en intensiteit van begeleiding die nodig is. Om de beweging naar voren te realiseren blijft een structurele verhoging van het budget voor ondersteuning van vrijwillige inzet noodzakelijk. Dit sluit direct aan bij de principes 'ongelijk investeren' en 'voorkomen is beter dan genezen' uit de Sociale Visie 2040.

2. Waarborg de menselijke maat

Vrijwillige inzet komt vanuit het hart en versterkt de gemeenschapskracht. Wanneer hulpvragers primair worden benaderd als mens – niet als cliënt, kostenpost of zorgconsument – past de ondersteuning beter bij de vraag en draagt dit bij aan een lagere belasting van het formele zorgsysteem. Dit vraagt een mentaliteitsomslag bij gemeente, zorginstellingen, maatschappelijke organisaties én inwoners zelf.

De WMO-beleidsnota benadrukt 'niets over ons, zonder ons' en 'alleen doen wat nodig is'. De Sociale Visie stelt 'dagelijks leven en eenvoud centraal'. Deze principes vragen om een zorgsysteem dat de menselijke maat waarborgt: waarin maatwerk, nabijheid en persoonlijk contact leidend zijn. Het NIZU vraagt de raad om hierop actief toe te zien in beleid en uitvoering.

3. Veranker informele zorg als volwaardige partner

Informele zorg is dichtbij, gelijkwaardig en oplossingsgericht. Het versterkt het sociale netwerk van inwoners en draagt bij aan zingeving, talentontwikkeling en sociale cohesie. In 2025 deden de NIZU-ambassadeurs 2.014 doorverwijzingen naar 296 verschillende informele initiatieven – een concreet bewijs van de toegevoegde waarde van het NIZU netwerk in het Utrechtse informele zorglandschap.

De Sociale Visie spreekt over 'gezond samen leven' en 'gemeenschapskracht'. De WMO-nota positioneert de sociale basis als fundament van het zorglandschap. Om deze ambities waar te maken, is het essentieel dat informele zorgpartners, waaronder ook de burennetwerken, structureel worden betrokken bij de ontwikkeling en evaluatie van beleid in het sociaal domein.

De NIZU ambassadeurs zijn, naast de informele zorgpartners, hier een onmisbare schakel in. Het NIZU biedt zich graag aan als volwaardige gesprekspartner op alle niveaus.

Graag denken wij met u mee tijdens de coalitievorming. Ons gezamenlijke doel is de beste ondersteuning voor Utrechtse inwoners. Dat kan door structurele investering in de informele zorg, de menselijke maat te waarborgen en de informele zorg als volwaardige partner te zien. Wij zien uit naar de voortzetting van onze constructieve samenwerking.

Hoogachtend,

Irene Domburg – voorzitter

Namens de kerngroep NIZU:

Irene Domburg (voorzitter, Handjehelpen), Roy Kreeftmeijer (Taal Doet Meer), Anissa Akhrij (Al-Amal), Karin Boudewijns (U Centraal), Iris Ferwerda (Humanitas Utrecht), Judith Deynen (Vrijwilligerscentrale Utrecht) en Alex van Pelt (Present Utrecht)

Het Netwerk Informele Zorg Utrecht (NIZU) is een samenwerkingsverband van meer dan 75 initiatieven en organisaties die zich in de stad Utrecht inzetten voor informele zorg. Binnen dit netwerk werken diverse initiatieven en organisaties, elk met hun eigen focus en werkwijze, samen om de informele zorg in de stad te versterken en zo Utrechters met een hulpvraag zo goed mogelijk te ondersteunen. Dit doen we vanuit de overtuiging dat samenwerking meer oplevert dan individueel handelen.

Het NIZU heeft in 2025 meer dan 2014 vragen van beroepskrachten verwezen naar 296 informele initiatieven of organisaties. Wij zijn met 13 Ambassadeurs Informele Zorg structureel aangesloten bij 192 overleggen en organiseren jaarlijks minimaal 5 netwerkbijeenkomsten voor onze 75 aangesloten partners.

Uitnodiging: 4 juni 2026 15.00 – 17.30 uur Louis Hartlooper Complex

Wij ontmoeten jullie graag tijdens de netwerkbijeenkomst Vrijwillige Inzet, georganiseerd voor de Vrijwilligerscentrale Utrecht. Hier is tijd en ruimte om elkaar te ontmoeten, uit te wisselen en te bespreken wat er speelt.

Zie [hier](#) voor meer informatie en aanmelden